

29.09.2015

Sotep/4

§ 283

Sosiaali- ja terveystalouden toiminnan ja talouden ennuste 31.8.2015 tilanteessa

HEL 2015-003043 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 31.8.2015 tilanteessa.

Käsittely

Talous- ja strategiapäällikkö Jussi Lind oli kokouksessa kutsuttuna asiantuntijana läsnä tätä asiaa käsiteltäessä.

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Erityissuunnittelija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Talous- ja strategiapäällikkö Jussi Lind on kokouksessa kutsuttuna asiantuntijana läsnä tätä asiaa käsiteltäessä.

Kaupunginkanslialle toimitetaan ennusteet neljä kertaa vuodessa, 9.4, 21.7, 9.10 sekä 26.11.2015. Kaikki kaupunginkanslialle toimitettavat ennusteet käsitellään ensin sosiaali- ja terveyslautakunnassa.

Nyt laaditun ennusteen pohjana ovat oman toiminnan osalta elokuun lopun tiedot. HUS:n osalta ennuste pohjautuu heinäkuun lopun tilanteessa laadittuun ennusteeseen.

Sosiaali- ja terveystaloudella on neljä erillistä talousarviokohtaa, joiden ennusteet ovat seuraavat:

3 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut	TP 2014	TA 2015	Ennuste 31.8.	Ero TA	Ero TA %
Tulot	175 173	179 847	182 447	+2 600	+1,4 %
Menot	1 437 534	1 459 776	1 462 476	- 2 700	-0,2 %
Toimintakate	-1 289 131	-1 279 929	-1 280 029	-100	-0,0%
3 10 04 Toimeentulotuki	TP 2014	TA 2015	Ennuste 31.8.	Ero TA	EroTA %
Tulot	88 146	82 902	88 841	+5 939	+7,2 %
Menot	175 783	172 090	178 500	-6 410	-3,7 %
Toimintakate	-87 637	-89 188	-89 659	-471	-0,5 %
3 10 05 Työllisyyden hoitaminen	TP 2014	TA 2015	Ennuste 31.8.	Ero TA	Ero TA %
Tulot	118	230	131	-99	- 43,0 %
Menot	37 819	32 522	63 083	-30 561	93,9 %
Toimintakate	-37 701	-32 292	-62 952	-30 660	-94,3 %
3 10 06 HUS	TP 2014	TA 2015	Ennuste 31.8.	Ero TA	Ero TA %
Menot	527 231	523 783	547 847	-24 064	-4,6 %

Työllisyyden hoidon vuoden 2014 luvussa on otettu huomioon työmarkkinatuki, joka vielä 2014 oli sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarviokohdalla. Lisäksi luvuissa on huomioitu sosiaali- ja terveyslautakunnan jo hyväksymä 2 milj. euron siirto (fysioterapia, Terhokoti) kaupungin ja HUSin välillä.

Sosiaali- ja terveyspalvelut (3 10 01)

Sosiaali- ja terveystaloudella ennustetaan, että sosiaali- ja terveyspalvelujen määrärahat ylittävät budjetin 2,7 milj. eurolla. Ennusteessa on sisällä 7,5 milj. euroa vastaanottokeskustoiminnan laajentamisesta aiheutuneita kustannuksia, jotka valtio korvaa täysimääräisesti. Täten sosiaali- ja terveyspalvelujen budjetti on toiminnallisesti alittumassa 4,8 milj. eurolla. Ennuste on pysynyt jokseenkin ennallaan edelliseen

ennusteeseen (+3,8 me) nähden. Toiminnoittain tarkasteltuna budjettien arvioidaan poikkeavan seuraavasti:

Toiminto (-ylitys, + alitus)	milj. e
Vuokrat	+5,4
Lastensuojelu	+3,4
Henken hallinnoimien kehittämishankkeiden viivästyminen ja ostojen väheneminen	+0,8
Tievin vakanssisäästöt	+0,4
Päivystys	-0,8
Vammaispalvelut	-1,3
Suun terveydenhuollon kysynnän kasvu	-2,0
Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut	-3,0
Vastaanottokeskusten toiminnan laajentaminen	-7,5
Muut pienemmät poikkeamat yhteenlaskettuna	+1,9
Yhteensä	-2,7

Kaupunginhallitus käsitteli 24.8.2015 ja 28.9.2015 Helsingin kaupungin ja maahanmuuttoviraston välisessä kansainvälistä suojelua hakevien vastaanoton ja säilöönnoton järjestämistä koskevassa sopimuksessa tarkoitetun paikkamäärän ylityksiä ja vastaanotto toiminnan tilapäistä laajentamista. Lisäkustannuksiksi vuodelle 2015 arvioidaan syntyvän 7,5 milj. euroa. Valtio korvaa kaupungille täysimääräisesti toiminnan laajentamisesta aiheutuneet kulut.

Keskitetysti budjetoiduissa vuokrissa säästyy 5,4 milj. euroa. Lastensuojelussa arvioidaan budjetin alittuvan 3,4 milj. euroa, mitä selittää palvelurakenteen muutoksista johtuva laitoshoidon vuorokausien väheneminen. Henkilöstö- ja kehittämispalvelujen hallinnoimien kehittämishankkeiden viivästyminen sekä ostojen osittainen korvautuminen omalla työllä aiheuttaa 0,8 milj. euron säästöt. Tietohallinto- ja viestintä- osaston budjetin arvioidaan alittuvan 0,4 milj. eurolla, mitä selittää mm. Apotti-hankkeen resursointisuunnitelman viivästyminen sekä muut palkkasäästöt. Kustannuspaineita aiheutuu kuitenkin muiden palvelujen ostoista, jossa atk-käyttötalouden ennustetaan toteutuvan hieman budjetoitua suurempana.

Päivystyksen 0,8 milj. euron ylitystä selittävät palkkojen ja lääkäri työvoiman vuokrauksen ylittyminen. Kustannuksiin vaikuttaa päivystyksen käyntimäärässä tapahtunut nousu edellisvuoteen nähden.

Vammaispalvelujen 1,3 milj. euron ylitystä selittää asiakaspalvelujen ostojen ylittyminen; ostopalveluna hankittavien laitospaikkojen

vähentäminen jatkuu syksyllä 2015, kun vammaistyö saa käyttöönsä ohjatun ja tuetun asumisen paikkoja.

Suun terveydenhuolto ennustaa ylitystä 2,0 milj. euroa. Kiireettömän hoidon kysyntä on kasvanut lähes 20 % hoidon tarpeen arvion kautta jonoon asetettujen potilaiden määrässä viime vuoteen verrattuna. Hoitotakuussa pysyminen vaatii palveluseteleiden aktiivista jakamista. Aluehallintovirasto on lähestynyt virastoa hoitotakuussa pysymisen osalta.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen budjetin arvioidaan ylittyvän 3 milj. eurolla. Ylityksestä suurin osa eli 2,2 milj. euroa liittyy alle 65-vuotiaiden palveluasumisen sopimusmuutokseen, jossa siirryttiin nettolaskutuksesta bruttolaskutukseen, eli kaupunki perii asiakasmaksut ja saa ylitystä vastaavan summan tuloina takaisin. Siltamäen palvelutalon kokovuotistamiseen liittyvät palkkakustannukset ylittyvät 0,5 milj. eurolla, mikä tulee myös kaupungille tuloina takaisin, koska kyse on asunnottomuusohjelmaan liittyvästä Kaste-hankerahoitusosuudesta. Omaishoidon tuen hoitopalkkioiden ennustetaan 65 vuotta täyttäneiden osalta ylittyvän 0,4 milj. eurolla, koska omaishoito on lisääntynyt ennakoitua enemmän. Henkilöstökustannusten ylitysen nuste 1,4 milj. euroa vastaa kustannuksiltaan yhtä vuorotyöjaksojen maksatusajoa, joita on vuonna 2015 yksi enemmän kuin vuonna 2014. Säästöä syntyy osaston yhteisissä menoissa 1,1 milj. euroa ja kaupunginsairaalassa 0,6 milj. euroa. Budjetin toteutumisen kannalta keskeistä on kyetä toteuttamaan suunnitellut palvelurakenteen muutokset, kuten laitoshoidon ja sairaalatoiminnan paikkojen vähentämiset.

Talousarviokohdan tulojen arvioidaan ylittävän 2,6 milj. eurolla budjetoidun tason; perhe- ja sosiaalipalvelujen tulot ylittyvät 4,9 milj. euroa, mikä johtuu vastaanottokeskusten lisätuloista, talous- ja tukipalveluissa tulot alittuvat 0,3 milj. eurolla, terveys- ja päihdepalveluissa 0,3 milj. euroa ja sairaala-, kuntoutus ja hoivapalveluissa 1,5 milj. euroa.

Toimeentulotuki (3 10 04)

Talousarviokohdan ylitystä selittää se, että toimeentulotuen asiakastalouksien määrä on tammi-heinäkuussa 2015 ollut 3,9 % suurempi kuin vastaavana ajankohtana edellisvuonna. Toimeentulotuen menoennusteen noustessa myös talousarviokohdan tulot ylittyvät, koska valtio korvaa puolet perustoimeentulouesta.

Työllisyyden hoitaminen (3 10 05)

Työllisyyden hoidon talousarviokohta ylitty merkittävästi, 30,6 milj. eurolla, mikä on 1,5 milj. euroa enemmän kuin toukokuun lopun tilanteessa laaditussa ennusteessa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden maksuperusteet muuttuivat 1.1.2015 alkaen siten, että 50 % joudutaan maksamaan yli 300 päivää työttöminä olleiden (aiemmin rajana oli 500 päivää) työmarkkinatuesta ja 70 % niiden osalta, jotka olleet työttöminä 1000 päivää. Tuen saajia on ollut kuukausittain 3500 enemmän kuin edellisvuonna. Yli 1000 päivää työttöminä olleita on ollut kuukausittain noin 290 enemmän ja 300-499 päivää työttömänä olleita noin 2300 enemmän kuin edellisvuonna. Kuntouttavassa työtoiminnassa oli vuonna 2014 yhteensä 1472 asiakasta, kuluvana vuonna on asiakkaita ollut kesäkuun loppuun mennessä 1364, tavoitteen ollessa 1800 asiakasta koko vuonna.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (3 10 06)

HUS on ilmoittanut, että kuntalaskutus ylittyy 31,8 milj. eurolla. Lisäksi HUS arvioi, että tilikaudella syntyy palautettavaa ylijäämää loppuvuoden osalta Helsingille 7,7 milj. euroa, joten arvio ylityksestä on 24,1 milj. euroa. HUSin ylitysennuste on kasvanut edelliseen ennusteeseen nähden huomattavasti, lähes 12 milj. eurolla.

Palvelut

Sosiaali- ja terveystieteiden suoritetavoitteiden ennustetaan toteutuvan seuraavasti:

	TP 2014	TA 2015	Ennuste 2015	Ero TA-Enn
Terveysneuvonta, terveydenhoitaja käynti	269 244	285 000	285 000	0
Terveysneuvonta, lääkärikäynti	56 604	52 000	52 000	0
Terveydenhoitajan vastaanotto, kouluterveydenhuolto	134 112	131 000	127 000	-4 000
Terveydenhoitajan vastaanotto, opiskeluterveydenhuolto	53 596	60 000	60 000	0
Lääkärin vastaanotto, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto	25 202	24 000	24 000	0
Lastensuojelun perhehoito, hoito vrk	318 660	320 000	321 754	+1 754
Lastensuojelun laitoshoido, hoito vrk	214 126	235 000	202 418	-32 682
Lähiverkostosisoito		9 000	9 000	0
Perheneuvolat, käynti	18 429	23 000	19 000	-4 000
Lapsiperheiden kotipalvelu, käynti	33 590	32 000	33 590	+1 590
Kehitysvammopalvelun asumispalvelut, paikat	857	892	892	0
Kehitysvammopalvelun laitoshuolto, paikat	140	130	130	0
Lääkärin vastaanottokäynti	779 795	707 000	740 000	+33 000
Terveydenhoitajan vastaanottokäynti	764 317	700 000	720 000	+20 000
Hammashuolto, käynti	481 734	480 000	525 700	+45 500
Pkl-vastaanotto	80 870	82 000	78 000	-4 500
Sisätautien päivystyspoliklinikka, käynti	39 460	38 000	43 800	+5 800

Tk-päivystys, käynti	129 543	125 000	135 000	+10 000
Somaattisen päivystyksen hoitopäivät	68 110	70 000	60 000	-10 000
Psykiatrian avohoitokäynti	215 576	221 000	228 000	+7 000
Psykiatrian vuodeosastohoitopäivät	89 395	88 000	81 000	-7 000
Psykiatrian avohoitopäivä	67 337	70 000	73 990	+3 990
Polikliininen päihdehuolto, as käynnit vuoden aikana	57 979	60 000	62 100	+2 100
Korvaushoito, käynnit vuoden aikana	126 906	125 000	128 500	+3 500
Päihdehuollon asumispalvelut, asumisvuorokaudet yht	65 750	63 000	63 870	+870
Päihdehuollon laitoshuolto, hoitovuorokaudet yht	49 469	55 000	47 000	-8 000
Kotihoito, käynti	2 717 041	2 650 000	2 779 000	+129 000
Somaattinen sairaalahoito	30 106	32 000	30 000	-2 000
lääkkäiden ympärivuorokautinen palveluasuminen, vrk	1 019 964	1 100 000	1 030 000	-70 000
lääkkäiden pitkäaikainen laitoshuolto, vrk	504 869	560 000	470 000	--90 000

Lastensuojelussa painopiste siirtyi tavoitteiden mukaisesti laitoshoidosta perhehoitoon. Lääkärin ja terveydenhoitajan käyntimäärät ylittävät talousarvion, kuten myös suun terveydenhuollon käynnit. Päivystyksen suoritteet ylittävät niinkään sekä tavoitteen että edellisvuoden tason. Kotihoidon käynnit ylittävät aiempien vuosien tapaan talousarvion, ja palvelurakenteen muutoksen mukaisesti iäkkäiden pitkäaikaisen laitoshoidon määrä vähenee.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali- ja terveystieteiden sitovien tavoitteiden ennuste on seuraava:

Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut

1. Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten terveystarkastukset, tavoite 2000 vuodessa Toteutuu
2. Perhehoidon ja läheisverkostojen suhteellinen osuus kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna Toteutuu
3. Kiireettömän hoidon odotusaika terveysasemilla enintään neljä viikkoa Toteutuu
4. Suun terveydenhuollossa hoidettujen potilaiden määrä lisääntyy 1 %-yksikköä väestönkasvua enemmän käytössä oleviin resursseihin suhteutettuna Toteutuu
5. Päivystysosastojen kotiutusprosentti kasvaa vuoteen 2014 verrattuna ilman että keskimääräiset hoitoajat pitenevät yli puolella vuorokaudella Toteutuu
6. Kotona asuvien osuus 75-vuotta täyttäneistä nousee vuoteen 2014 verrattuna Toteutuu
7. Sekä somaattisen että psykiatrisen erikoissairaanhoidon siirtoviivemaksut vähenevät vuodesta 2014 Toteutuu

Toimeentulotuki

Ennaltaehkäisevään toimeentulotukeen käytetään 3 % toimeentulotukimäärärahoista ja vähintään puolet ehkäisevästä toimeentulotuesta kohdennetaan vähävaraisille lapsiperheille Toteutuu

Työllistäminen

Kuntouttavaa työtoimintaa saa 1 800 henkilöä vuoden aikana

Toteutuu

Kaikkien sitovien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan suunnitellusti.

Investoinnit

Investointien ennuste on seuraava:

(1000 e)	TA 2015	Ylitysoikeudet	Ennuste 31.8	Ero TA 2015
Tietotekniikkahankinnat	5 000	768	4 511	1 257
Muut hankinnat	4 500	778	5 278	0
Yhteensä	9 500	1 546	9 789	1 257

Irtaimen omaisuuden määrärahoista arvioidaan tietotekniikkahankintojen osalta säästyvän 1,257 milj. euroa, mikä selittyy eräiden hankkeiden ajallisella siirtymisellä sekä kustannusten toteutumisesta suunniteltua pienempinä. Irtaimen omaisuuden ylitysoikeus koostuu vuodelta 2014 siirtyneistä hankinnoista, joita varten kaupunginvaltuusto on 11.2.2015 myöntänyt yhteensä 1,546 milj. euron suuruisen ylitysoikeuden vuodelle 2015.

Virastopäällikön kannanotot

Virastopäällikkö toteaa, että sosiaali- ja terveystalouden palvelujen talousarviokohta on toteutumassa budjetin mukaisesti. Työmarkkinatuen kuntaosuus sitä vastoin muodostaa edelleen merkittävän ylitysuhan, jonka ennuste on vuoden kuluessa heikentynyt, ollen nyt 30,6 milj. euroa. Lisäksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin talousarviokohta ylittyy noin 24 milj. eurolla, mikä merkitsee ylityksen kaksinkertaistumista edelliseen ennusteeseen nähden. HUS on päättänyt 40 milj. euron sopeuttamistoimista vuoden 2016 loppuun mennessä. Sopeuttamistoimia seurataan tiiviisti HUSin ja Helsingin yhteistyörakenteissa, jotta sopeuttamistoimet eivät kohdenna lisäkustannuksia Helsingin tuottamiin palveluihin.

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
800012-62637
Alv.nro
FI02012566

29.09.2015

Sotep/4

Erityissuunnittelija

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.06.2015 § 214

HEL 2015-003043 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 31.5.2015 tilanteessa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti lisäksi esittelijän ehdotuksesta poiketen esittää kaupunginkanslialle, että vireillä olevia työllistymistä tukevia toimia kiirehditään.

Käsittely

16.06.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Seija Muurinen: Sote-lautakunta esittää kaupunginkanslialle, että vireillä olevia työllistymistä tukevia toimia kiirehditään.

Kannattaja: Maija Anttila

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

24.03.2015 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi